

Wees kritisch bij de bemesting van suikerbieten



Zorg bij gebruik van dierlijke mest voor homogene mest met bekende samenstelling.

De bemestingskosten van suikerbieten kan men drukken door niet meer te bemesten dan strikt noodzakelijk. Ook door op de prijs te letten bij de keuze van de meststoffen, kan men de kosten beperken.

De bemesting van suikerbieten moet afgestemd zijn op de behoefte van het gewas. Hierbij moet men rekening houden met de kosten van de meststoffen. Vooral de kunstmestkosten zijn het afgelopen jaar sterk in prijs gestegen. Houd hier rekening mee bij het vaststellen van de hoogte van de giften en bij de keuze van de meststoffen. Beoordeel argumenten voor een hogere gift kritisch.

Corrigeer stikstofadvies voor stikstofkosten

Het stikstofbemestingsadvies geeft aan hoeveel stikstof er nodig is om de hoogste financiële opbrengst te halen. Hierbij is echter geen rekening gehouden met de kosten van de stikstof. Dit heeft te maken met het feit dat de bemestingskosten erg kunnen variëren, onder andere door de meststoffenkeuze. Dierlijke mest bijvoorbeeld is wat betreft de prijs een

zeer aantrekkelijke meststof, terwijl kunstmeststikstof momenteel erg duur is (circa € 1,20 per kg N). Het is dan ook vanzelfsprekend wel belangrijk om hiermee rekening te houden bij het bepalen van de hoogte van de stikstofgift. Als men bijvoorbeeld de stikstofbemesting met kunstmeststikstof uitvoert, is het verstandig om wat minder (20 à 30 kg/ha) te geven dan het advies aangeeft. Als men de stikstofbemesting geheel of grotendeels met dierlijke mest uitvoert en dit financieel lucratief is, dan is het geen probleem om 20 tot 30 kilogram per hectare meer te geven dan het advies aangeeft. Hierbij moet u wel in acht nemen dat u de dierlijke mest verantwoord toedient. Dit betekent dat het stikstofgehalte van de mest bekend moet zijn bij het uitrijden, dat de mest homogeen is en egaal verspreid wordt. Let erop dat u de gebruiksnormen voor dierlijke mest, stikstof en fosfaat niet overschrijdt!

Stikstof en bladziekten

In 2007 kwamen vanuit de praktijk geluiden dat aantasting door bladziekten, zoals cercospora, ramularia, roest en



Rubriek onder verantwoordelijkheid van IRS

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400 Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl Internet: www.irs.nl
Eindredactie: Jurgen Maassen

meeldauw, minder is bij een hogere stikstofgift. Dit zou ook gelden voor aantasting door een nog onbekende veroorzaker van de gele vlekken in het bietenblad, die vooral in Drenthe in 2007 en (in mindere mate) 2008 op een aantal percelen ernstige schade veroorzaakte. Onderzoek op stikstofhoeveelhedenproefvelden in 2008 bevestigden dit niet. De hoogte van de stikstofgift had dus geen invloed op de mate van aantasting door bladvlekkenziekten van welke aard dan ook.

Stikstof en aminostikstofgehalte van de biet

De aminostikstofgehalten van de bieten waren in 2008 erg laag, gemiddeld circa 10 mmol per kg biet. Er waren zelfs bietenpartijen met een aminostikstofgehalte van circa 5 mmol per kg biet! Dit roept de vraag op of een dergelijk laag aminostikstofgehalte betekent dat de bieten te weinig stikstof hebben gekregen. Uit proefveldonderzoek is gebleken dat het aminostikstofgehalte van de bieten, bij de optimale stikstofgift, niet altijd tussen de 10 en 15 mmol per kg biet ligt. Er is diverse keren geconstateerd dat dit gehalte bij de optimale stikstofgift ook lager kan liggen. Naast de stikstofgift speelt namelijk ook het jaareffect een rol. Zo was bijvoorbeeld op een stikstofhoeveelhedenproefveld in 2008 het aminostikstofgehalte bij de optimale stikstofgift slechts 4,4 mmol per kg biet! Lage aminostikstofgehalten betekenen dus niet automatisch een te lage stikstofgift. Lage gehalten kunnen ook duiden op een goede, ongestoorde groei van het bietengewas.

Kunstmestfosfaat meestal niet nodig

Op percelen met een waardering van de fosfaattoestand van ruim voldoende, vrij hoog en hoog (Pw boven 30) reageren suikerbieten vrijwel niet op een fosfaatbemesting. Op dergelijke percelen dient een fosfaatbemesting alleen voor het in stand houden van de fosfaattoestand van de grond. Vooral door de huidige hoge prijs van kunstmestfosfaat is het niet verstandig om bietenpercelen hiermee te bemesten. Hiervoor zijn goedkopere producten beschikbaar. Hierbij kan men onder andere denken aan dierlijke mest, compost en Betacal. Naast bemestende waarde hebben deze

producten ook gunstige effecten op de bodemkwaliteit. Betacal heeft bovendien een pH-verhogende werking. Houd bij de fosfaatbemesting wel rekening met de fosfaatgebruiksnormen. Met behulp van de Betakwikmodule 'gebruiksruimte N en P' kunt u uitrekenen hoeveel gebruiksruimte u op het bedrijf benut. Deze module is te vinden op de website van het IRS: www.irs.nl.

Wel of geen kalium toedienen?

Op zand- en dalgronden krijgt meer dan 90% van de bietenpercelen dierlijke mest. Hiermee geeft men doorgaans voldoende kalium. Dure kunstmestgiften kan men dan achterwege laten. Op kleigronden zijn er minder mogelijkheden om dierlijke mest te geven. Hier krijgt ongeveer één derde van de bietenpercelen dierlijke mest. Geeft men dit niet en moet men extra kalium toedienen, kijk dan kritisch naar de prijs van de meststof. Ook op kleigrond kan men zich overigens afvragen of een kaliumbemesting wel strikt noodzakelijk is, zeker bij hoge

kaliumvoorraden in de (onder)grond. Op percelen met een kaliumwaardering van vrij hoog en hoog (globaal boven een K-getal van 20) kan een kaliumbemesting de suikeroptbrengst nog wel iets verhogen, maar dit levert doorgaans minder op dan de kosten van een bemesting met kunstmestkalium.

Het idee om de bemestingskosten te drukken door de bieten te bemesten met natrium in plaats van kalium, is niet interessant. Voor zand- en dalgronden geldt een natriumbemestingsadvies, omdat natrium daar een specifiek positief effect op bieten heeft. Natrium kan kalium slechts beperkt vervangen. Voor kleihoudende gronden bestaat geen natriumbemestingsadvies. Ook daar zou natrium een beperkt deel van de kalium kunnen vervangen. Een bijkomend bezwaar op vooral zavelgronden is het negatieve effect op de bodemstructuur. Dit betekent een grotere kans op verslemping.

Peter Wilting

Geen vermindering van gele vlekjes bij bieten bemest met 200 kg N per hectare (Valthermond 2008).

